

Tekirdağ Seyirlik Köy Oyunları (Gelin Verme Oyunu- Kimde Kabahat Oyunu)

Prof. Dr. Erman Artun

GELİN VERME OYUNU

Gelinlerin anasının üç kızıyla oyun alanına gelmesiyle başlar.

Gelinlerin anası:

"Haydee gelin satıyorum, gelin , yemek pişirir, çamaşır yıkar, hayvan sağır (seyirciyi gösterir), kaynanasını sever (eliyle döver işareti yapar), çok değerli gelinlerim var. Haydee yok mu alan" diye bağırır.

Gelinler oyun alanında defile yapar gibi kendilerini beğendirmek için dolaşırlar.

Birinci seyirci:

- Komşum Allah bağışlasın , kızların pek güzel.Büyük geline talibim.

Gelinlerin anası:

-Al hayrını gör verdim gitti. Gelin kız kaynanasının elini öper,yanına oturur.

Gelinlerin anası:

-Haydee gelin satıyorum, gelin. Biri gitti, ikisi kaldı. Yemek pişirir, çamaşır yıkar, hayvan sağır (Birinci seyirciyi gösterir), konuşmasını sever. Haydee yok mu alan ? İkinci gelin oyun alanında kendilerini beğendirmek için dolaşırlar.

İkinci seyirci:

-Ortanca kıza ben talibim.

Gelinlerin anası:

-Verdim gitti. Al hayrını gör. Ortaca gelin kaynanasının elini öper, yanına oturur.

Gelinlerin anası:

-Haydee gelin satıyorum, gelin, ikisi gitti biri kaldı. Yemek pişirir çamaşır yıkar, hayvan sağır (birinci ve ikinci seyirciyi gösterir, seyirciler espriyi anlar ve gülerler), kaynanasını sever, hayde yok mualan?

Üçüncü seyirci:

- Komşum küçük kıza da ben talibim.

Gelinlerin anası:

- Al hayrını gör , verdim gitti.
Küçük gelin kaynanasının elini öper yanına oturur.

Gelinlerin anası:

- Haydi bana müsade .

Gelinlerin anası kapıya doğru gider ve odadan çıkar. İki üç dakika sonra döner. Büyük gelini verdiği birinci seyircinin önüne gelir.

Gelinlerin anası:

- Kızımın rahatı nasıl, yüzümü ak mı çıkardı, kara mı?

Birinci seyirci:

- Komşum gelimden memnunum, yüzümü ak çıkardı merak etme.
Bu yanıt üzerine büyük gelin, arkasına gizlendiği bir avuç unu kaynanasının yüzüne atar. Birinci seyirci şaşırır.

Gelinlerin anası bu kez , ortanca gelini verdiği ikinci seyircinin önüne gelir.

Gelinlerin anası:

- Dünürüm, kızımın rahatı nasıl, yüzümü ak mı çıkardı kara mı?
İkinci seyirci, birincinin başına gelenleri bildiği için:

- Dünürüm kızından memnun değilim. Yüzünü kara çıkardı.

Bu yanıt üzerine ortanca gelin bir avuç küllü ikinci seyircinin yüzüne atar. Kaynana şaşırır seyirciler gülüşürler.

Gelinlerin anası bu kez de küçük gelini verdiği üçüncü seyircinin önüne gelir.

Gelinlerin anası:

- Dünürüm kızımın rahatı nasıl, yüzümü ak mı çıkardı kara mı?
Birinci ve ikinci seyircinin başına gelenleri gören üçüncüsü ihtiyatlı cevap verir:

- Komşum ne yüzünü ak etti diyebilirim ne de kara ama onu seviyorum. Bu yanıt üzerine gelinlerin anası:

"Kızım kaynana seni seviyormuş sen de onu sev "der.

Küçük gelin de isle boyanmış elleriyle kaynanasının yüzünü okşar.
Kaynana durumun farkında değildir. Seyirci gülüşür, oyun da böylece eğlenceli bir şekilde sona erer.

5-KİMDE KABAHAHAT OYUNU (K-4-5)

Kimde kabahat oyunu Tekirdağ köylerinde kış geceleri, kadınların çeşitli kılıklara girerek oynadıkları oyunlardan biridir. Bu oyunu Muratlı Küçükkepenekli Köyü'nden ve Malkara kazasından derledim. Her iki derleme hemen hemen aynı. Kaynak kişiler oyunu oynamışlar. Bu oyun halen oynanıyor.

Kimde kabahat oyununda özel bir dekor yoktur. Kostüme çok önem verilir. Evdeki malzemelerle makyaj yapılır. Müzik önemli bir öğedir. Çömlek darbuka , daire veya bir tef yeterli görülür. Oyunun sonunda toplu halde oyunlar oynanır.

KİŞİLER :

KOMŞU KADIN:

Oyunun ana kişisi komşu kadın kılığına girmiş bir kızdır. Seyirci oyuna katılır.

Evli kadın kılığına giren kız, başına bir çarşaf kapatır. Beline de yastık bağlar. Ayağına şalvar ve yün çorap giyer.

OYUNUN METİN YAPISI VE KURULUŞU:

1- Komşu kadın oynayarak oyun alanına gelir. Kızlar darbuka eşliğinde türkü söylerler.

2- Komşu kadın dert yanarak kına yakarken yemeği yaktığını , kocasının kendini dövdüğünü söyler. Kabahatin kimde olduğunu Birinci Seyirciye sorar. Birinci Seyirci kabahat sende deyince onu yastıkla döver.

3- Komşu kadın İkinci Seyirciye kimde kabahat diye sorar Kadın "kocanda" deyince seyirciler onu öperler. Kadın sevinçle oynar.

4- Komşu kadın ikinci olayı Dördüncü Seyirciye kabahat kimde diye sorar. Dördüncü Seyirci "kabahat kocanda" deyince seyirciler onu öperler. Kadın da sevinerek oynar. Oyun biter.

OYUN:

Komşu kadın odaya girince kızlar darbuka eşliğinde türkü söylemeğe başlarlar. Komşu kadın da döne döne oynayarak oyun alanına gelir. Bir müddet oynadıktan sonra seyircilerden birisinin önüne gelerek dert yanar.

Komşu Kadın:

- Mari Aşşe İnge kocam olacak herif bana kına almış. Elime yaktım, ayağına yaktım başıma yaktım. Kına yakarkene yemek de yanmış. Kocam eve geldi. Yemeğin yandığını görünce bana bir güzel dayak attı.

Komşu sen söyle kocamda mı, bende mi kimde kabahat ? diye sorar.

Birinci seyirci:

- Kına yakarken ne demeğe yemeğe bakmazsın , kabahat sende, diye cevap verir.

Komşu kadın:

- Bende mi kabahat, bende mi kabahat?
Bende değil kocamda kabahat!

Seyirciye dilediği kadar yastıkla vurur. Seyirci olaya güler

Komşu kadın:

- Bende mi kabahat, bende mi kabahat?

Bende değil kocamda kabahat diyerek oyun alanına gelir. Darbuka çalar.

Komşu kadın döne döne oynar. Oyun bitince bir başka seyirciye dönerek.

Komşu kadın:

- Mari Fatma Hala kocam olacak adam dün bana kına almış. Elime yaktım, ayağıma yaktım, başıma yaktım. Ben kına yakarken de yemek yanmış kocam eve geldi. Yemeğin yandığını görünce beni dövdü komşum bir de sen söyle kocamda mı bende mi kimde kabahat? diye sorar.

İkinci seyirci (Fatma Hala):

- A kızanım kabahat neden sende olacakmış yemek bazen yanar. Kocanda kabahat diye yanıt verince seyirciler Fatma Halayı öperler.

Komşu kadın:

- Kocamdaymış kabahat, bende değil kabahat kocamdaymış kabahat, bende değil kabahat diyerek oynar. Oyun bitince başka bir seyirciye gider.

- Mari Halime Tete kocam bugün kıyma almış. Ben de komşuya gittim . Kapı açık kalmış . Geldiğimde bizim ked kıymayı yemiş bitirmiş. Şimdi kocamda mı kabahat, bende mi kabahat diye sorar.

Üçüncü Seyirci (Halime Teyze):

- A evlâdim kıymayı alan kocan, kediye yediren sen. Bir de bana sorarsın kabahat kimde diye. Kabahat sende, kabahat sende Kocan haklı diye yanıt verince.

Komşu kadın:

-Bende mi kabahat, bende mi kabahat?

Ben değil kocamda kabahat! diyerek belindeki yastıkla Üçüncü Seyirciye dilediği kadar vurup onu döğer. Seyirci olaya güler.

Komşu kadın:

Bende mi kabahat, bende mi kabahat?

Bende değil kocamda kabahat! diyerek komşu kadın dön döne oynar. Kızlar darbuka çalıp türkü söylerler.

Komşu kadın bu kez bir başka seyirciye gelir

Komşu kadın:

-Mari Zehra Abu, kocam bugün kıyma getirdi. Ben komşuya gittim. Kapı açık kalmış. Kedi de kıymayı yemiş . Kocam da beni dövdü. Kimde

gider.

kabahat der.

Dördüncü seyirci (Zehra Abla):

- A komşum n'olmuş kedi eti yemişse , yarım kilo kıyma için karı mı dövülmüş. Kocanda kabahat deyince diğer seyirciler dördüncü seyirciyi öperler.

Komşu Kadın:

- Kocamdaymış kabahat, bende değil kabahat kocamdaymış kabahat, bende değil kabahat! diyerek oyun alanına gelir. Darbuka çalar. Döne döne oynar. Oyuna seyirci de katılır. Oyun sona erer.